

THOMAS E. WOODS - KRACH - I.

Stá™eda, 02 leden 2013

Kniha Thomase E. Woodse Jr.: Krach, pÁ™íÄ•iny krize a nápravná opatÁ™ení, která ji zhoršují (vydalo Doko™án 2010), je knihou, která by měla být Ä•tena vÄ•emi politiky kaÅ¾dý veÄ•er pÁ™ed spaním. Zvlá™tÄ• tÄ•mi socialisty kteÄ•í chtějí státní zásahy do hospodá™ství.

Kniha sice neÄ•e vÄ•echny problémy souÄ•asného svÄ•ta, ale pravdivÄ• rozkrývá pÁ™íÄ•iny stávající Woods vidí pÁ™íÄ•inu krize z r. 2008 ve státních zásazích do hospodá™ství. Byla zpÄ•sobena pÁ™edevÄ•ím levnými úvÄ•ry, které soustavou daní a federálních penÄ•z vyvolala Clintonova vláda, která chtěla pomoci levným bydlením pro kaÅ¾dého. CoÄ• rozproudilo stavební boom a vysoké ceny nemovitostí. Lidé si brali nekryté úvÄ•ry, které byly vysoké, protože byl boom a vysoké ceny nemovitostí. NÄ•kteÄ•í i spekulovali, brali si na úvÄ•r nÄ•kolik nemovitostí, s tím, Ä•e poslé vydlají na jejich prodeji. Ve skutečnosti bublina splaskla, ceny se snížily a domy byly za pÁ•vodní cenu neprodejné, takže lidé zbankrotovali, protože nebyli schopni hradit úvÄ•r, který byl vyÄ•e nová cena nemovitosti. Tento problém se pÁ™enesl na banky, které ztratily peníze v nekrytých úvÄ•rech a v cenách nemovitostí, které výrazně poklesly oproti dobÄ•, kdy byly poÄ•ízeny na dluh. Banky si dovolily nekryté úvÄ•ry proto, Ä•e stát se za ně zaručoval. Nemluvíme o realitní bublině.... V knize je vysvětlena pÁ™íÄ•ina velké hospodá™ské krize ve tÄ•icátých letech: ta vznikla opuÄ•ením zlatého standardu a vyrábÄ•ním penÄ•z. Ve dvacátých letech byl velký boom zpÄ•soben nadvýrobou, velkými investicemi právě proto, Ä•e byly levné úvÄ•ry a zdálo se, Ä•e boom bude do nekonečna, protože je možné vyrábÄ•t nekryté peníze. Deprese se potom veze na nedÄ•věÄ•me lidí v budoucnost a Ä•etÄ•ení. To je provázáno deflací: peníze ležící v Ä•uplíku nabývají na cenÄ•, s nákupy je dobré vyÄ•kávat, investovat se nevyplácí. Výrobci krachují... x x x

Autor dále rozkrývá Keynesův pÁ™elud – permanentní konjunkturu zpÄ•sobenou stálým znehodnocováním penÄ•z a inflací. PÁ™elud vznikl nepochopením a redukcí zkušenosť z velké hospodá™ské krize. Tento pÁ™elud u nás dnes podporuje sociální demokracie. Lidé by prý měli kupovat, kupovat a kupovat. KdyÄ• nejsou peníze, potom se zadlužovat sami, pÁ™íÄ•padně dostávat peníze od státu, který se zadlužuje, prostÄ• aby se stále vyrábÄ•lo. Je to uÄ• zcela jasný ne. Lidé pÁ™ece musí také Ä•etÄ•it na stá™í, musí mít rezervy. Dluhy musí potom někdo uhradit. Nelze vÄ•echno utratit. Největším nesmyslem je, kdyÄ• se snaží někdo rozproudit hospodá™ství na dluh, to znamená, Ä•e úvÄ•r rozdává lidem, aby za ně kupovali. Takový dluh se uÄ• nikdy nevrátí, protože peníze utracené za zboží se vydají zÄ•ást materiálu koupený ze zahraničí, Ä•ímÄ• peníze unikají ven, dále za zahraniční zboží; Ä•ást se promrhá, Ä•ást znehodnotí. V jen z daní, které tvoří jen Ä•ást pÁ™íÄ•ímÄ•. Vzniká bublina, která potom má neblahé následky. Ano, je to nepoctivé - ten, kdo Ä•etÄ•í, prodává, peníze se mu znehodnocují, kdo utrácí, si uÄ•ívá, pokud se nezadluží. DÄ•chodové fondy a vÄ•echny rezervy jsou zpochybnÄ•ny. Keynesiánsť a dÄ•chodové fondy jsou protimluv.

Woods vidí Ä•etÄ•ení v pÁ™echodu ke zlatému standardu, zamezení státních zásahů do hospodá™ství. Podporuje Hayekovu teorii „spontánního Ä•ádu“ - vÄ•e se vyvíjí samo trÄ•ním hospodá™stvím a není potřeba zasahovat. Hlavní pÁ™íÄ•inou krize je FED – tj. americká federální finanční instituce, která vyrábí peníze. Takové zásahy do hospodá™ství nelze trpÄ•t. Evropský segment krize

Nelze vyÄ•ítat Woodsovi, Ä•e se nezabývá celým paradigmatickým svÄ•ta, vÄ•dyÄ• tÄ•eba v Ä•ínÄ• a v Rusku krizi nezavírá, pokud ano, tak potom pouze díky zahraničnímu obchodu s krizovými zeměmi. Evropská unie se vÄ•ak Woodsovy radami neÄ•ídí, zasahuje do bankovního sektoru, snaží se nÄ•jak vytvořit bankovní dozor a další zásahy do hospodá™ství. Nemysleme si, Ä•e EU dělala nÄ•co jiného než Clinton v Americe. Evropu zasáhla americká krize v dobÄ•, kdy uÄ• sama byla v krizi, zatímco Amerika se vÄ•ak z toho dostává, Evropa nikoliv. V EvropÄ• se jedná o zásahy do hospodá™ství pomocí dotací. To je podobný a jeÄ• horšší zpÄ•sob než v Americe. EU dá dotaci, ale aby se mohla využívat, musí stát nebo obec nÄ•co dodat. A kdyÄ• nemá, tak na dluh. Staví se mnohdy nepotÄ•ebně vÄ•ci dluh v dobÄ•, kdy jej není možné kryt zvýšeným ekonomickým úsilím. EU tedy zasahuje daleko horšší zpÄ•sobem do hospodá™ství zemí - momentálně vyvolává stavební boom. Nestaví se ovšem fabriky, které by peníze vrátily svým hospodá™stvím, ale neproduktivní vÄ•ci. x x x VÄ•echny ty plýtvající zadlužené země (plývají ovšem nejsou jen dotace, ale i státní rozmaštlé rozdávaní) spoléhají, Ä•e v EvropÄ• to někdo zaplatí. KdyÄ• někdo tyto zpÄ•soby dovoluje, nezakazuje, podporuje, je pÁ™íÄ•í, Ä•e také za ně nese zodpovědnost. Na rozdíl od Ameriky vÄ•ak evropšití úÄ•edníci jsou nepolapitelní, není nikdo, kdo by je k zodpovědnosti volal, není mechanismus, který by je vymÄ•nil. Je jen jedna výmluva: Zatím jeÄ•tÄ• měly národní státy dostatek pravomocí, aby zabránily nejhorššímu, mohly evropské dotace odmítnout (to si ovšem tvá™í v tvá™ obÄ•anÄ•m Ä•ádný politik nedovolil mohli Ä•etÄ•it na jiných výdajích, které jsou jeÄ•tÄ• zatím v jejich pravomoci. NicménÄ• v souÄ•asnÉ EvropÄ• je projevuje centrální rozhodování bez možnosti volat k zodpovědnosti jeho aktéry. To je podobné komunistickému režimu, ve kterém byli vedoucí Ä•initelé nedotknutelní...

VLASTIMIL PODRACKÝ
(pokračování zítra)